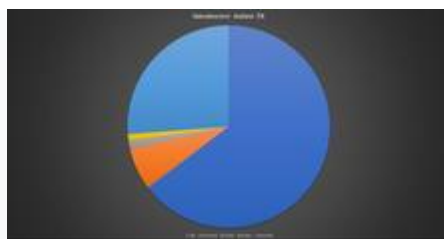

Z – VIII. A – přečíst text + krátký výpis do seš., zkusit si testy na konci čl.

ČESKO – OBYVATELSTVO

Související informace naleznete také
v článku [Obyvatelstvo Česka](#).

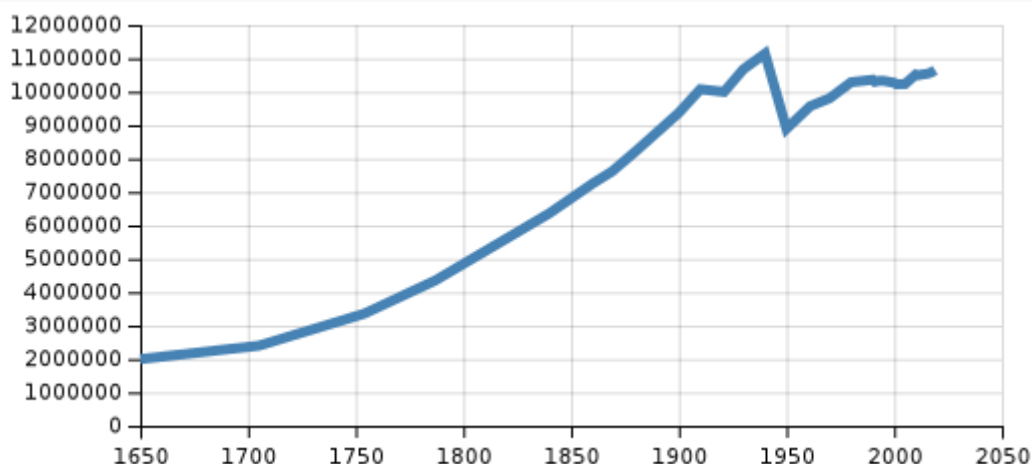
V roce 2016 žilo v České republice dle [Českého statistického úřadu](#) 10 578 820 lidí.^[175] Česko se řadí mezi státy s nejnižší porodností. Počet obyvatel se však zvyšuje, přestože [úmrtnost](#) přesahuje [porodnost](#) – příčinou je migrace, především z [Ukrajiny](#) a [Slovenska](#). Migrace do ČR též převyšuje počet odchodů ze země (např. v roce 2015 se přistěhovalo 34 900 lidí, naopak se vystěhovalo 18 900 obyvatel). Průměrný věk činil v roce 2016 42 let, [střední délka života](#) byla okolo 79 let. Nejlidnatějším krajem je Středočeský, s 1 326 876 obyvateli (2015). Je jediným krajem, kde žije více lidí než v Praze. Ta má 1 267 449 obyvatel (2015).^[176]

Národnostní složení ČR

Vývoj populace v českých zemích (ČSÚ)					
Rok	Celkem	Změna	Rok	Celkem	Změna
1857	7 016 531	–	1950	8 896 133	–16,7 %
1869	7 617 230	+8,6 %	1961	9 571 531	+7,6 %
1880	8 222 013	+7,9 %	1970	9 807 697	+2,5 %
1890	8 665 421	+5,4 %	1980	10 291 927	+4,9 %
1900	9 372 214	+8,2 %	1991	10 302 215	+0,1 %
1910	10 078 637	+7,5 %	2001	10 230 060	–0,7 %
1921	10 009 587	–0,7 %	2011	10 526 214	+2,9 %
1930	10 674 386	+6,6 %			

Vývoj počtu obyvatel v Česku

Etnické složení

V posledním sčítání lidu v roce **2011** se 64,3 % obyvatel Česka přihlásilo k **české** národnosti (86,1 % z těch, kteří se k nějaké národnosti přihlásili), která zcela převažuje ve všech okresech Česka, 5,0 % obyvatel deklarovalo národnost **moravskou** a 0,1 % národnost **slezskou**,^[7] v obou případech rovněž hovořící převážně **česky**.

Podle názoru **Českého statistického úřadu** jde o důsledek rozdělení **české národnosti**, před sčítáním v roce **1991** ještě jednotné, v důsledku medializace moravské národnostní problematiky a tedy do jisté míry umělé;^[177] **politická strana Moravané** tento stav naopak hodnotí jako projev spontánního národního obrození.^[178] Faktem zůstává, že moravskou, částečně slezskou a po určitou dobu i českou a slovenskou národnost bylo v různých obdobích existence **Československa** možno deklarovat jen omezeně (skupina nebyla uváděna v koncových statistikách) nebo vůbec ne (ke skupině nebylo možno se přihlásit) a teprve v roce **1991**, krátce před rozpadem státu, bylo poprvé plně přihlédnuto ke každé z těchto čtyř národností jednotlivě.^[179]

Celkem 25,3 % obyvatel Česka využilo při sčítání lidu v roce 2011 možnost nevyplňovat ve sčítacích formulářích dobrovolnou kolonku národnosti a ponechalo ji prázdnou.^[7]

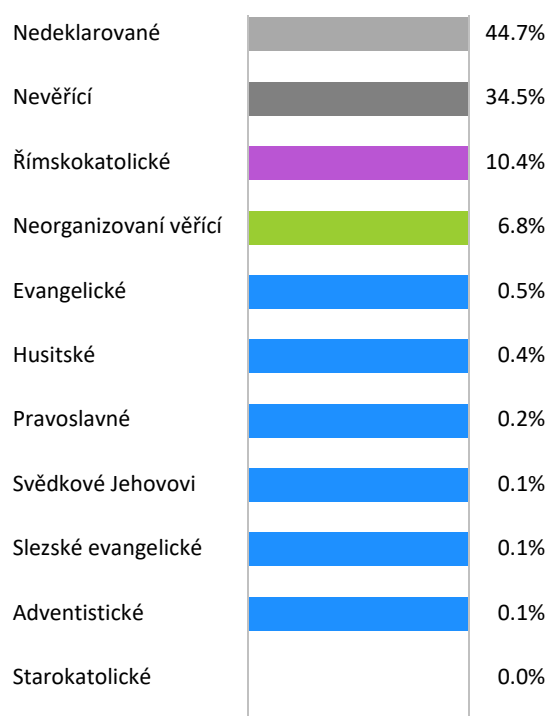
Náboženství

Podrobnější informace naleznete v článcích **Náboženství v Česku** a **Seznam pražských biskupů a arcibiskupů**.

Svatý Rostislav, kníže Velkomoravské říše, za jehož panování se uskutečnila **cyrilometodějská misie**.

Náboženství v Česku (2011)^[7]

Česko má jednu z nejméně náboženských populací na světě. V průzkumech projektu [Eurobarometr](#) v roce 2005 odpovědělo 19 % tázaných, že věří v Boha, 50 % věří v nějakou životní či duchovní sílu a 30 % nevěří v nic z toho.^[180]

Podle posledního [sčítání lidu z roku 2011](#) je 3,6 miliónu obyvatel [bez vyznání](#) nebo bez náboženské víry, tedy 34,5 % populace. K různým církvím a náboženských společnostem se přihlásilo necelých 1,5 miliónů obyvatel (14,0 %). Jako věřící, ale nehlásící se k žádné církvi ani náboženské společnosti se označilo 705 tisíc osob (6,8 %). Celkově se tak k nějaké víře či vyznání přihlásilo 2,2 miliónů, tedy 20,8 % obyvatel Česka. Celkem 4,7 miliónu obyvatel (44,7 %) tuto dobrovolnou kolonku ve sčítacích formulářích nevyplnilo.^[7]

Nejpočetnější náboženství v Česku je [křesťanství](#). Největší náboženskou skupinou byla v roce 2011 [římskokatolická církev](#), která měla 1,08 miliónu věřících (10,4 %), což je pokles oproti roku 2001, kdy se k ní hlásilo celkem 2,7 miliónu věřících (26,8 %).^[181] Následovaly velké protestantské církve [Českobratrská církev evangelická](#) s 52 tisíci členů (0,5 %) a [Církev československá husitská](#) s 39 tisíci členů (0,4 %). Vyšší podíl věřících měla ještě [Pravoslavná církev](#), k níž se přihlásilo 21 tisíc lidí, příznivci [jediismu](#) s 15 tisíci, Svědkové Jehovovi s 13 tisíci, Církev bratrská, respektive Křesťanská společenství, obě s 10 tisíci věřícími. Počet vyznavačů [judaismu](#) byl 1 500 obyvatel, k [islámu](#) se hlásilo téměř 3 500 lidí. K různým odvětvím [buddhismu](#) přes 6 100 osob. K [ateismu](#) se přihlásilo 1 075 osob, [pohanství](#) deklarovalo 863 osob.

Podíl deklarovaných věřících se od předešlého sčítání lidu roku 2001 značně snížil. Výrazně klesl i počet osob nedeklarujících žádné náboženství. Oproti tomu se zvýšil počet osob, které se rozhodly na dobrovolnou otázku neodpovídat.^[182]

Geograficky je vyšší koncentrace věřících na jižní a východní [Moravě](#), naopak severní a severozápadní [Čechy](#) vykazují vyšší podíl osob bez vyznání.

- **Podíl věřících obyvatel**

Sčítání lidu 1991

Sčítání lidu 2001

Sčítání lidu 2011

Historicky důležitou roli v náboženském vývoji sehrálo [husitství](#), [utrakvismus](#), [Jednota Bratrská](#) (a její součást [Moravští bratři](#)). [Česká reformace](#) sehrála významnou roli i v [národním obrození](#), byť moderní český národ se [protestantským](#) nakonec nestal. Katolická a pravoslavná církev uznávají svaté, z českých osobností uznávají obě svatost [Ivana](#), [Ludmily](#), [Václava](#) a [Prokopa](#). Katolická církev navíc uznává [Vojtěcha](#), [Radima](#), [Anežku Českou](#), [Zdislavu z Lemberka](#), [Jana Nepomuckého](#), [Jana Sarkandera](#) a [Jana Nepomuka Neumanna](#) a [Klementa Mariu Hofbauera](#). Pravoslavní navíc ještě svatého [Rostislava](#) a [Gorazda II.](#) ([Matěje Pavlíka](#)), jenž za druhé světové války ukrýval parašutisty, kteří zabili nacistického pohlavára Heydricha.

Etnografické skupiny

[Valašské kroje](#)

V Česku existuje několik etnografických skupin úzce spjatých s krajem, kde žijí, které se v minulosti lišily některými kulturními rysy a dialektem. V Čechách to jsou například [Chodové](#), [Plzeňáci](#), [Blaňáci](#) a [Doudlebové](#), na Moravě [Horáci](#), [Hanáci](#), [Moravští Chorvati](#),^[183] [Moravští Slovinci](#), [Podlužáci](#), [Valaši](#), [Laši](#) a další a ve Slezsku např. [Goralé](#),^[184] [Šlonsáci](#),^[185] [Moravci](#) a [Prajzáci](#).^[186] Tyto rozdíly se začaly, zejména po [druhé světové válce](#), stírat, některé krajové zvláštnosti se však dosud udržují. Kromě těchto geograficky rozlišitelných etnografických skupin stojí za zmínku víceméně rozptýlené, specifické etnografické skupiny. Jedná se o [romskou](#) a [židovskou](#) etnografickou skupinu.

Cizinci

Na konci roku 2018 podle [Českého statistického úřadu](#) žilo v Česku 564 345 cizinců (5,1 % z celkové populace), více než 51 % z nich zde mělo udělený [trvalý pobyt](#).^[187] Osoby cizího původu s uděleným českým občanstvím v uvedených počtech nejsou zahrnuty. Na [Prahu](#) a [Středočeský kraj](#) připadá více než polovina z celkového počtu cizinců v ČR.

Česko oproti průměru [Evropské unie](#) stále zůstává poměrně etnicky homogenní zemí – v roce 2016 bylo z 28 států unie z hlediska etnické heterogenity na 24. místě.^[188] V Česku počet cizinců dosáhl v roce 2018 5,1 %, v sousedním [Německu](#) žil největší počet cizinců v EU, to jest 7,2 milionu (9 % populace). V [Rakousku](#) je podíl cizinců na celkovém počtu obyvatel 10,8 % a ve [Španělsku](#) 12 %.^[189] Vietnamci žijí v Česku nejdéle (průměrně 8 let), lidé z bývalé [Jugoslávie](#) jen o rok méně. Nejvíce [vysokoškolsky vzdělaných](#) do naší země přichází z [Ruska](#) (27 % imigrantů z této země). Nejvíce ze svého výděлку posílají domů [Ukrajinci](#) (17 % příjmu).^[190]

Nejčastější země původu cizinců žijících v Česku k 31. prosinci 2018

Země původu	Počet osob ^[191]
Ukrajina	131 302
Slovensko	116 817
Vietnam	61 097
Rusko	38 033
Polsko	21 279
Německo	21 267
Bulharsko	15 593
Rumunsko	14 684
USA	9 510
Mongolsko	9 075

Počet cizinců v Česku v letech 2000-2018 (údaje k 31. 12. každého roku)

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 [192]
200 951	210 794	231 608	240 421	254 294	278 312	321 456	392 315	437 565	432 503	424 291	434 153	435 946	439 189	449 367	464 670	493 441	524 142	564 345

Největší města podle počtu obyvatel

Pořadí	Město	Kraj	Počet obyvatel (k 1. 1. 2019) [193]
1.	Praha	hlavní město Praha	1 308 632
2.	Brno	Jihomoravský kraj	380 681
3.	Ostrava	Moravskoslezský kraj	289 128
4.	Plzeň	Plzeňský kraj	172 441
5.	Liberec	Liberecký kraj	104 445
6.	Olomouc	Olomoucký kraj	100 523
7.	České Budějovice	Jihočeský kraj	94 014
8.	Ústí nad Labem	Ústecký kraj	92 952
9.	Hradec Králové	Královéhradecký kraj	92 742
10.	Pardubice	Pardubický kraj	90 688

11.	Zlín	Zlínský kraj	74 997
12.	Havířov	Moravskoslezský kraj	71 903
13.	Kladno	Středočeský kraj	69 054
14.	Most	Ústecký kraj	66 186
15.	Opava	Moravskoslezský kraj	56 638
16.	Frýdek-Místek	Moravskoslezský kraj	55 931
17.	Karviná	Moravskoslezský kraj	52 824
18.	Jihlava	Kraj Vysočina	50 845
19.	Teplice	Ústecký kraj	49 575
20.	Děčín	Ústecký kraj	48 809

<http://www.testpark.cz/testy/zemepis/ceska-republika-634>

<http://www.testpark.cz/testy/zemepis/cr-geomorfologicke-jednotky-923>